

Jr. Josep Mª Millán Jallivrosa

Barcelona

Distingit amic: entre les moltes preciositats que m'han sortit al llarg de l'elaboració del diplomari carolingi per comtat de Pallars i Ribagorça hi ha el document que li adjunto, i que jo crec una peça única i important. Li estimaria que com a màxim conecedor que es V. del món hispano-àrab, vulgués donar-me la seva opinió sobre aquesta peça. En el Lévi-Provençal no hi ha cap referència a aquest sigil Zamaga; V. en té alguna altra notícia?

No li sembla de formidable interès aquest juratge de tots els cristians de la regió lleidatana, prevere, i aquest jurament a l'església, com en plena supervivència visigòtica?

Uoldria indicar-me en els nous personals si V. hi endevina algun nom àrab: Hecca, Uddi, qotser? que a mi no em sonen?

Julve l'autenticitat del doc. a mi no em cap dubte.

Altresament tinc un document d'Alas que ha de correspondre a finals del X o principis del XI que porta aquesta data inuitada: "Facta ista carta in mense februario regnante Christum Dominum et Ben Azaba Alyagiti in Sanctum Stefanum". Comú és un doc. indubtablement autèntic. El datar pel regnat de Crist a Ribagorça es fa una temporada des de l'entronització dels Capets a França, que no foren reconeguts. Però aquesta datació regna i com li diu inuitada. A V. no li diré?

Molt agrairé per endavant a la seva opinió sobre aquest casor, en repetides afm. amic i s.

Ramon d'Alada

Ciutat, 20-1-1949

In nomine Domini Dei eterni. Congregati sunt homines de kastro Aquilano et homines de Jonsedh pro altercatione que cecidit inter illos pro¹ illorum hereditatem quod vendiderunt unus ab aliis, et postea fecerunt inde sacramenta homines de Aquilano ad homines de Jonsed. Hec sunt nomina illorum: Fertunio² filius Aberla, et Ferruzo filius Hecca, et Guisandi filius Christoforo, et Nunnus³ filius Hondemar, et Endura filius Ramio, et Exipio filius Ramio,⁴ et Altemir filius Axenci, et Rechesendi filius Oriolfi, et Albin filius Hichila, et Uddi filius Sabila, et Rechesindi filius Altemir. Et fecerunt sacramenta isti homines supra nominati, in domum Sancti Sebastiani martyris Christi, quod habebant terciam partem in ipso puteo salinarum pro hereditate, et quia non comparaverunt nulla hereditatione de homines de Jonsed, nec⁵ agrum nec⁵ vineam, post Azeka, cecidit super illos, et fecerunt ista⁶ sacramenta per jussionem⁷ de Fertunio presbitero, iudicem cunctis christianis Leridense, sub imperio Zamega Alvazir. Et fuerunt auditores de sacramenta eorum, Comparati filius Aquila, et Exebi presbitero

filius Bia, et Bonofilio filius Homar. Et hoc ipsas kalendas aprelis,⁸ sub
era M.XX.V.

1 - B per   2 - A Fortunio   3 - A Nuncios   4 - A es salta aquest nom.
5 - B non   6 - A ipsa   7 - B jusione   8 - A Cia   9 - B apriles

L'original del doc. es perdut; havia anat a parar a l'arsen de la
catedral de Roda, al Ribagorça. El publico a base de dues còpies:
A del P. Pasqual, B del P. Craygia, que el veieren encara en aquell
arsen. La data no ofereix dubte: 1 abril 987. Orquilar es
un poble de la regió de Lleida, a S del Montsec ribagorçà, regió
alhora dominada encara per sarraïns. No he pogut encara
identificar fonsed.

^{manus}
p. x. *Manus a Lleida per del Lleida per fonsed el comte*
d. H. Bard de Berg